- шундый ук маркадагы (модель, артикул) товарга алыштыру;
- сатып алу бәясен яңадан исәпләү белән башка маркадагы (модель, артикул) товарга алыштыру;
- сатып алу бәясен киметү;
- товарның җитешсезлекләрен кичекмәстән бетерү;
- сатып алучы яисә өченче зат тарафыннан товарның кимчелекләрен бетерү өчен тотылган чыгымнарны түләү.

Шул ук вакытта сатып алучы сыйфатсыз товарны куллану нәтиҗәсендә китерелгән **зыянны тулысынча түләүне** таләп итәргә хокуклы.

Законның 18нче маддәсе нигезендә сатып алучы техник яктан катлаулы яки кыйммәтле товарны, аның сыйфатына карата куелган таләпләр җитди бозылган очракта, алыштыруны таләп итәргә хокуклы.

Техник яктан катлаулы товарларга карата сатып алучының күрсәтелгән таләбе Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан расланган мондый товарлар Исемлеге нигезендә канәгатьләндерелергә тиеш.

Товарның (азык-төлек товарлары, парфюмерия-косметика эшләнмәләре, көнкүреш химиясе товарлары һәм башка товарлар) **җитешсезлекләрен бетерергә мөмкин булмаган очракта** сатып алучы үзе сайлап алып мондый товарны тиешле сыйфатлы товарны алыштыруны яисә сатып алу бәясен тиешле дәрәҗәдә киметүне таләп итәргә хокуклы.

Күрсәтелгән таләпләр урынына **сатып алучы сатып алынган товардан баш тартырга һәм товар өчен түләнгән акчаны кире кайтаруны таләп итәргә хокуклы.**

Шул ук вакытта сатып алучы сатучы таләбе буенча һәм үз хисабына сыйфатсыз товарны кире кайтарырга тиеш.

Сатып алучыга товар өчен түләнгән акчаны кире кайтарганда, **сатучы, тулысынча яки өлешчә файдалану,** товар кыяфәтен **югалту яки башка шундый сәбәпләр аркасында товарның бәясе төшкән сумманы тотып калырга хокуклы түгел.**

Сатып алучы, сатучыдан озак файдалану өчен каралган товарның җитешсезлекләрен бетерү яки мондый товарны алыштыруны таләп иткәндә, сатып алучы, Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан расланган Исемлеккә кергән буенча товарлардан тыш, **ремонт яисә сыйфатсыз товарны алыштыру чорында аңа бер үк вакытта шундый ук куллану ия булган товарны бирүне таләп итәргә хокуклы.**

КУЛЛАНУЧЫЛАР ХОКУКЛАРЫН ЯКЛАУ МӘСЬӘЛӘЛӘРЕ БУЕНЧА БЕЛГЕЧЛӘРНЕҢ ТҮЛӘҮСЕЗ КОНСУЛЬТАЦИЯСЕН ТҮБӘНДӘГЕ ТЕЛЕФОННАР АША АЛА АЛАСЫЗ:

Татарстан Республикасы Этил спирты, алкогольле продукция җитештерүгә, аларның әйләнешенә һәм сыйфатына дәүләт контролен һәм кулланучылар хокукларын яклауны тәэмин итү буенча дәүләт инспекциясе

www.gosalcogol.tatarstan.ru
www.tatzpp.ru

Территориаль орган	Телефон
Әлмәт	(8553) 33-67-02
Арча	(84366) 3-28-93
Яшел Үзән	(84371) 4-58-78
Казан	(843) 277-94-96
Яр Чаллы	(8552) 71-43-03
Түбән Кама	(8555) 36-63-76
Чистай	(84342) 5-49-85

Кулланучылар хокукларын яклау һәм кеше иминлеге өлкәсендә күзәтчелек буенча федераль хезмәтнең Татарстан Республикасы буенча идарәсенең «кайнар линия» телефоны:

(843) 236-94-11

«ВКонтакте» да онлайн-консультация:
www.vk.com/zpprpnrt

«Кулланучылар хокукларын яклау. Татарстан Республикасы буенча Роспотребнадзор»:
www.16.rospotrebnadzor.ru

«Татарстан Республикасында (Татарстан) гигиена һәм эпидемиология үзәге» ССФБУның консультация үзәге:

(843) 221-90-16 www.fbuz16.ru

Игътибар! Сез кулланучылар хокукларын бозу турында гаризаны Татарстан Республикасы буенча Роспотребнадзор идарәсенә тапшыра яки Татарстан Республикасының күп функцияле үзәкләреннән skype аша кулланучылар хокукларын яклау мәсьәләләре буенча консультация ала аласыз.

6+

© ООО «ФОЛИАНТ», 2021 г.
Тираж 7000 экз. Заказ № 31/28
Отпечатано ООО «ФОЛИАНТ». 420111 г. Казань, ул. Профсоюзная, 17в
e-mail: foliantkazan@mail.ru

КУЛЛАНЫШТА БУЛГАН ТОВАРЛАР САТЫП АЛГАНДА КУЛЛАНУЧЫЛАР ХОКУКЛАРЫ

КУЛЛАНУЧЫЛАР ХОКУКЛАРЫН ЯКЛАУ

«Татарстан Республикасында 2014–2025 елларда кулланучылар хокукларын комплекслы яклау системасын үстерү» подпрограммасын үтәү кысаларында Татарстан дәүләт алкоголь инспекциясе заказы буенча әзерләнде

на татарском языке

Кыйммәтле булмаган кием-салым теләсә кайсы секонд-хендның аерылгысыз өстенлеге булып тора. Биредә гадәти әйбернең бәясе 50 сумнан башланырга мөмкин, ә атаклы брендның модалы пиджагы бәясе 500 сум булырга мөмкин. Моннан тыш, бездә еш кына дача, авылдагы йорт өчен, яисә бер генә тапкыр кулланырга кирәк булган товарлар сатып алырга ихтыяҗ туа. Мондый очракларда ярдәмгә кулланышта булган товарлар килә, шулай ук second hand кибетләрендә, комиссия кибетләрендә яки интернет-сайтларда сатып алынган кулланышта булган товарлар да коткарыла.

Кулланышта булган тауарны сатып алудан куркырга кирәкми. Тик шул ук вакытта тотальь экономия һәрчакта да яхшы була алмаганлыгын истә тотарга кирәк.

Шунысына да игътибар итегез: физик затлардан товарлар сатып алганда, иң беренче чиратта, сатып-алу килешүе ике физик зат арасында төзелгән була, әлеге мөнәсәбәтләр кулланучылар хокукларын яклау өлкәсендәге мөнәсәбәтләр буларак квалификацияләнә алмый һәм әлеге хокукый мөнәсәбәтләргә кулланучылар хокукларын яклау турында Россия Федерациясе законнары гамәле кагылмый.

1992 елның 7 февралендәге 2300-I номерлы РФ «Кулланучылар хокукларын яклау турында»гы Закон (алга таба – Закон) преамбуласы нигезендә, кулланучы булып граждан гына тора ала, ә сатучы булып оештыру - хокукый формасына бәйсез оешма, шулай ук кулланучыларга сату-алу килешүе буенча товарлар сатучы шәхси эшмәкәр булырга тиеш.

РФ Хөкүмәтенең 31.12.2020 елгы 2463 номерлы карары (алга таба – Кагыйдәләр) белән расланган ваклап сату – алу килешүе буенча товарларны сату кагыйдәләре һәм законның 10нчы маддәсе нигезендә, сатучы товарларны дөрес итеп сайлап алу мөмкинлеген тәэмин итү максатында, товарлар һәм аларның җитештерүчеләре турында үз вакытында һәм аңлаешлы формада сатып алучыга җиткерергә тиеш.

МӘГЪЛҮМАТ МӘҖБҮРИ РӘВЕШТӘ ТҮБӘНДӘГЕЛӘРНЕ ҮЗ ЭЧЕНӘ АЛЫРГА ТИЕШЬ:

- товарның атамасы;
- товарның урнашу урыны (адресы), җитештерүченең (сатучының) фирма атамасы (атамасы), оешманың (сатучының) урнашу урыны (адресы), сатып алучылардан һәм товарга ремонт һәм техник хезмәт күрсәтү ясаучы, чит ил товарына техник хезмәт күрсәтү өчен претензияләр кабул итүгә җитештерүче (сатучы) вәкаләтле оешманың (оешманың) урнашу урыны (адресы) – товарның килеп чыгышы иленең атамасы;
- товарларның техник җайга салу турында Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә туры килү-килмәвен мәҗбүри раслау турында белешмәләр;
- товарның төп куллану үзенчәлекләре турында мәгълүматлар;
- мондый мәгълүматның булу-булмавы турындагы таләп энергияне сак тоту һәм энергетика нәтиҗәлелеген арттыру турында Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнгән товарларның энергетика нәтиҗәлелеге турында мәгълүматлар;
- товарны нәтиҗәле һәм куркынычсыз куллану кагыйдәләре һәм шартлары;
- конкрет товар өчен билгеләнгән очракта гарантия срогы;
- товарның торышы, анда булган җитешсезлекләр турында мәгълүматлар,
- товарга карата үткәрелгән санитар-эпидемиягә каршы чаралар, техник характеристикалар (техник яктан катлаулы товарлар өчен) турында мәгълүматлар,
- товарның билгеләнеше һәм аны билгеләү яки башка максатларда куллану мөмкинлеге турында мәгълүматлар,
- кулланышта булган товарның торышын, шул исәптән аның товар ярлыгында күрсәтелә торган кимчелекләрен характерлаучы мәгълүматлар.

Сатуда элек кулланылышта булган товар тәкъдим ителгән очракта, аңа карата аның билгеләнгән таләпләргә, яраклылык срогына яки хезмәт итү срогына туры килүен раслау турында мәгълүмат бирелергә тиеш, әмма мондый мәгълүмат юк икән, сатканда сатучы товарның билгеләнгән таләпләргә туры килүен расларга тиеш, аңа яраклылык срогы яки хезмәт итү срогы билгеләнергә тиеш.

- конкрет товар өчен билгеләнгән очракта (яраклылык вакыты), шулай ук күрсәтелгән вакыт үткәннән соң сатып алучының кирәкле гамәлләре һәм күрсәтелгән вакыт үткәннән соң товарлар сатып алучының гомере, сәламәтлеге һәм милке өчен куркыныч тудырса яки билгеләнеше буенча файдалану өчен яраксыз булса, мондый гамәлләр үтәлмәгән очракта мөмкин булган нәтиҗәләр турында белешмәләр (яраклылык вакыты);
- товар сатып алу шартлары һәм сумнарда бәясе.

Сатучы товарда булган җитешсезлекләр турында сатып алучыны телдән генә түгел, язмача да кисәтергә тиеш (товарның ярлыгында, товар чегында яки башка ысул белән).

Кагыйдәләрнең 30 һәм 31 пунктлары нигезендә кулланышта булган медицина әйберләре, дару препаратлары, шәхси гигиена предметлары, парфюмерия-косметика товарлары, көнкүреш химиясе товарлары, тегү һәм трикотаж әйберләре, оек-оекбаш эшләнмәләре, шулай ук бер тапкыр кулланыла торган савыт-саба сатылырга тиеш түгел.

Куллanудагы техник катлаулы товарларны тапшырганда, кулланучыга бер үк вакытта тиешле техник һәм (яки)-эксплуатация документлары (техник паспорт яки аны алмаштыручы башка документ, эксплуатацияләү буенча инструкция), шулай ук кулланучының калган гарантия срогыннан файдалану хокукын раслаучы товарга гарантия талоны тапшырыла (сатучыда булганда).

Законның 18нче маддәсе нигезендә, сыйфатсыз товар сатылган, җитешсезлекләре сатучы тарафыннан әйтелмәгән булса, **КУЛЛАНУЧЫ САТУЧЫДАН ҮЗ ТЕЛӘГЕ БЕЛӘН ТҮБӘНДӘГЕЛӘРНЕҢ БЕРСЕН ТАЛӘП ИТӘРГӘ ХОКУКЛЫ:**